

ترجمه
سفينة البحار و مدينة الحكم و الآثار
خاتم المحدثين الحاج شيخ عباس قمي

مترجم: هادي صلواتي

جلد دوم

(ح)

سرشناسه: قمی، عباس، ۱۲۵۴ - ۱۳۱۹.

عنوان قرارداد: سفینه بحار الانوار و مدینه الحکم والآثار. فارسی

عنوان و نام پدیدآور: ترجمه سفینه البحار و مدینه الحکم والآثار / عباس قمی: مترجم هادی صلواتی.

مشخصات نشر: تهران: کتاب عقیق: دفتر نشر نوید اسلام، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۸ ج.

شابک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۶۵-۶۱-۶ جلد دوم: ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۶۵-۶۳-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: ج. ۲ - ۸ (چاپ اول: ۱۳۹۲) (فیا).

یادداشت: کتابخانه.

منابع: رجاء ج. ۱. (الف - ج). ۲. ج. ۲. (ح). ۳. ج. ۳. (خ - ر). ۴. ج. ۴. (ز - ش). ۵. ج. ۵. (ص - ع). ۶. ج. ۶. (ع - ف).

۱. (ق - م). ۸. ج. ۸. (ن - ی).

موضوع: مجلسی، باقر محمدتقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۱ ق. بحار الانوار -- فهرستها

موضوع: احادیث شیعیه -- فهرستها

شناسه افزوده: صلواتی، هادی، ۱۳۵۰ - مترجم

رده بندی کنگره: ۲۷۶ / ۱۵ / ۱۳۹۲ BP

رده بندی دیویی: ۲۷۲ / ۲۱۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۲۱۱ / ۵۳

ترجمه سفینه البحار و مدینه الحکم و الآثار

جلد دوم

مترجم: استاد هادی صلواتی

مؤلف: حاج شیخ عباس قمی (ره)

ناشر همکار: نوید اسلام قم

ناشر: کتاب عقیق

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول / ۹۲

شابک جلد دوم: ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۶۵-۶۳-۰

شابک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۶۵-۶۱-۶

مرکز پخش: قم، خیابان ارم، پاساژ قدس، طبقه همکف، پلاک ۱۱۱

تلفن: ۳۷۷۴۳۴۶۲

«فهرست مطالب»

۲۳۹ ----- حطب	۱۳۰ ----- حرس	۶ ----- [باب حاء]
۲۳۹ ----- حطط	۱۳۱ ----- حرش	۶ ----- حَاب
۲۴۰ ----- حطم	۱۳۳ ----- حرف	۷ ----- حبيب
۲۴۰ ----- حفص	۱۳۳ ----- حرق	۲۶ ----- حبر
۲۴۳ ----- حفظ	۱۳۳ ----- حرقص	۲۷ ----- حبس
۲۴۸ ----- حقب	۱۳۴ ----- حرک	۳۲ ----- حبش
۲۴۹ ----- حقد	۱۳۴ ----- حرم	۳۲ ----- حبط
۲۴۹ ----- حقر	۱۳۷ ----- حرمل	----- حبل
۲۵۰ ----- حقف	۱۳۹ ----- حرا	۳۳ ----- حتم
۲۵۲ ----- حقق	۱۴۰ ----- حزب	----- حث
۲۵۸ ----- حقن	۱۴۱ ----- حزبل	۷ ----- حجب
۲۵۹ ----- حکر	۱۴۱ ----- حزر	۴۱ ----- حجج
۲۶۰ ----- حکم	۱۴۱ ----- ح	۷۷ ----- حجر
۲۷۰ ----- حکى	۱۴۲ ----- حزقا	۸۴ ----- حجر
۲۷۱ ----- حلب	۱۴۴ ----- حزم	۸۵ ----- حجل
۲۷۲ ----- حلبج	۱۴۴ ----- حزن	۸۵ ----- حجم
۲۷۶ ----- حلف	----- حزا	۹۱ ----- حجن
۲۷۸ ----- حلق	۱ ----- حسد	۹۱ ----- حذب
۲۷۹ ----- خلل	----- حسر	۹۲ ----- حدث
۸۳ ----- حلا	۱۵۶ ----- حسن	۱۰۴ ----- حدد
۸۷ ----- ح	۱۵۷ ----- حسن	۱۰۷ ----- حديق
۸۸ ----- ح	۲۲۹ ----- حشر	۱۰۸ ----- حذر
۷۵ ----- حمر	۲۳۰ ----- حصر	۱۰۸ ----- حذف
۸۲ ----- حمز	۲۳۰ ----- حصن	۱۱۷ ----- حرب
۹۱ ----- حمص	۲۳۱ ----- حصا	۱۱۹ ----- حرث
۹۳ ----- حنق	۲۳۲ ----- حضر	۱۲۴ ----- حرج
۹۴ ----- حمل	۲۳۸ ----- حضرم	۱۲۴ ----- حرر
۹۶ ----- حمم	۲۳۸ ----- حطأ	۱۲۸ ----- حرز

۴۰۶	حمو
۴۰۶	حمی
۴۰۸	حنا
۴۰۹	حنبل
۴۱۰	حنط
۴۱۰	حنظله
۴۱۱	حنف
۴۲۳	حنک
۴۲۴	حنن
۴۲۷	حوت
۴۲۷	حوج
۴۲۷	حور
۴۴۱	حوش
۴۴۱	حوض
۴۴۳	حوط
۴۴۵	حوک
۴۴۵	حول
۴۴۶	حوا
۴۴۶	حیر
۴۴۶	حیض
۴۴۷	حیل
۴۴۸	حین
۴۴۹	حیا

﴿باب حاء﴾

حَاب

سخن پیامبر ﷺ در جمع همسران خویش:
 "کاش می‌دانستم کدام یک از شماست که سگان
 حوآب بر او پارس می‌کنند!" و داستانی یکی از
 همسرانش را باره!^۱

معانی الاثر^۲: از ابن عباس روایت کرده است
 که پیامبر ﷺ به همسرانش فرمود: "کاش
 می‌دانستم کدام یک از شما صاحب شتر
 پرموست، سگان حوآب بر وی پارس می‌کنند و
 از راست و چپش مردم بسیاری را می‌کشند.
 او بعد از آن که نزدیک است [کشته شود] جان
 می‌یابد؟"

السرائر^۳: محمد بن ادریس گفته است: در
 کتاب «الفریین» نوشته‌ی هروی، این حدیث را
 با واژه‌ی «ادب» (با دال و باء) یافتیم. ابو عبید
 گفته است: در حدیث می‌خوانیم: "ای کاش
 می‌دانستم کدام یک از شماست که صاحب شتر
 «ادب» می‌شود و سگان حوآب بر او پارس
 می‌کنند!" گفته شده که مراد آن حضرت، «ادب»
 است، ولی آن را بدون تشدید ادا فرموده، و

«ادب» به معنی پرموست. پایان.

در «النهایه» نیز پس از ذکر روایت، گفته
 است: آن حضرت «ادب» را به صورت ادیب به
 کار برد؛ واژه‌ی «حوآب» نیز در عبارت بعدی
 آمده [و در سجع، با یکدیگر هماهنگی دارند] و
 «ادب» به معنی پرمو در صورت است.. سیوطی
 نیز در یکی از تصانیفش گفته است: گاهی آن چه
 سزاوار ادغام است، برای هم خوانی با واژه‌ی
 دیگر، به صورت جدا نوشته می‌شود؛ همانند
 حدیث: ایتکن....." که «ادب» برای پیروی از
 حوآب، به صورت جدا ذکر گردیده است.^۴

ابومخنف گفته است: هنگامی که عایشه در
 راه [جمل] به حوآب رسیده، که آبی متعلق به
 بنی عام بن صعصعه بود، سگان آن جا پارس
 کردند تا شترش رمید، یکی از یارانش گفت: "آیا
 می‌بینید که سگان حوآب چه بسیار و چه سخن
 پارس می‌کنند؟" عایشه مهار شترش را باز گرفت
 و گفت: "ایا سگان حوآبند؟! مرا با
 گردانید؛ مرا باز گردانید که از رسول خدا ﷺ
 شنیدم...." و خبر را ذکر کرد. یکی از آن میا
 گفت: "اجازه بده، خدا به تو رحمت آورد، ما را
 آب حوآب گذشته‌ایم." عایشه گفت: "آیا شاهد
 هم داری؟" آنان پنجاه تن را با مقرر ساخت

۱. بحار، ج ۳۲، ص ۸۰-۱۷۰.

۲. معانی الاخبار، ۳۰۵.

۳. مستطرفات السرائر، ۱۲۹.

۴. بحار، ج ۳۲، ص ۲۷۹؛ و ج ۳۸، ص ۳۵۰.